

3921 1. Beh. af Lovf. om Forandr. i og Tillæg til Lov om Haandværks- og Fabrikdrift m. M. 3922

Bevillingsmyndighed, der med Hensyn til det var indbrømt Regjeringen, skulde forberede denne Overgang, men i det Sted ser man nu et Udkast komme frem, som gaar ud paa at foreslaa Myndigheden til ved Bevilling at lempe disse Bestemmelser ophævet. Jeg er i Tvivl, om det egentlig engang fra Kjøbstadernes eget Standpunkt er klogt at ville opstille en saadan Fordring og forsøge en saadan Bestemmelse gennemført. Jeg tror, at det netop kun er den Elasticitet, som Bevillingsmyndigheden har givet Afstandsbestemmelserne, der har gjort, at man overhovedet har fundet dem taalelige, og jeg frygter meget for, at man ved at have denne Bevillingsmyndighed vilde skabe en Utilfredshed med disse Afstandsbestemmelser, som vilde fuldstændig sprænge dem. Men ganske vist er det, at Bestemmelsen, saaledes som den er bleven modificeret i det andet Thing, jo ikke mere frembyder den Betænkelse, som den fra første Hærd gjorde; thi den tredje Passus, der i Landsthinget er kommen ind i § 12, vil jo medføre, at man vel ikke mere ved Bevilling kan forsøge Antallet af Næringer indenfor Løbeltet, men at paa den anden Side dog de bestaaende Næringer ikke nødvendigvis blive formindskede i Lø eller ganske bortfalde, saaledes som det vilde være en Følge af det oprindelige Udkast. Derfor har denne Bestemmelse ikke for mig saa meget Afkræftende, og i det Hele taget forekommer det mig, at Udkastet i og for sig indenfor de Grændser, som det nu har, ikke er af den Væsentlighed, at man bør vægre sig ved at indbrømme Kjøbstaderne den Beroligelse, som de finde deri. Er det virkelig Tilfældet, som man ganske vist har Grund til at tro, og som det ærede Medlem for Hifted Amts 2den Valgfreds (Lund) bekræftede, at man med stor Spænding i Kjøbstaderne mødte dette Lovudkastets Skæbne, og er det Tilfælde, at Kjøbstæderne i Vedtagelsen af et saadant Forslag kunne finde nogen Tilfredsstillelse, saa vil jeg sige, at den er ikke for højt kjøbt for den Pris, som her bydes, nemlig Vedtagelsen af saadanne Bestemmelser som de her foreliggende, thi efterat denne Bestemmelse i § 12 3die Stykke er kommen ind, og efterat den § 5, som fandtes i det oprindelige Lovudkast, er gaaet ud, er jo i Grunden Alt, hvad der i Dvigt findes i Lovudkastet, ikke Andet end Smaating; det gaar ind under Kategorien Lapperier. Det er sikkert nok, at jeg ikke vilde have givet min Stemme til Lovforslaget, hvis det havde indeholdt den Bestemmelse, som fandtes i det oprindelige Udkast § 5, at det skulde være forment den, der ikke havde opnaaet Fuldmyndighedsalbe-

17de April.

ren, at arbejde med egne Hænder eller med Hustru og Børns Hjælp i et hvilket som helst Haandværk. En saadan Bestemmelse er efter min Mening, hvor mange Erfaringer man end tror at kunne paaberaabe sig derfor, i den Grad stridende mod den sunde Fornuft og den fri Mennekeret, at jeg aldrig vilde kunne gaa ind paa den, og at den forekommer mig især under Forholdene, som de have udviklet sig, aldeles besynderlig. Som man allerede har gjort opmærksom paa i det andet Thing, vil det jo kunne stille sig saaledes, at en Haandværksvend ikke vil kunne faae Arbejde som Svend, maasse uden egen Skyld, paa Grund af Strike, enten fra Mestrenes eller fra andre Svendes Side, og det vilde jo dog være højt urimeligt, om det skulde være ham forbudt at arbejde for egen Regning i sit Haandværk med egne Hænder; men denne Bestemmelse er jo nu gaaet ud, og hvad der er blevet tilbage, betragter jeg ikke anderledes, end at jeg i det Hele taget vil kunne gaa ind paa det. Naar jeg derfor har begjæret Ordet, og skal tillade mig at gjøre nogle Bemærkninger angaaende enkelte Bestemmelser, er det ikke, fordi jeg vil angribe Noget af det, som er det Væsentlige i Lovudkastet, men fordi det forekommer mig, at der paa enkelte Punkter nok vilde kunne være Trang til en noget anden Afvæltelse af enkelte af Bestemmelserne og maasse til en Tilføielse til nogle af Bestemmelserne. Det første Punkt, som møder, som har nogen større Interesse, er Bestemmelsen i § 2 om Forbrugsforeninger, men jeg ser egentlig ikke klart, at denne Bestemmelse, saaledes som den nu er affattet, indeholder noget Andet, end hvad der er selvsøftaeligt. Det forekommer mig, at man ikke kan opfatte den nuværende § 2 anderledes, end at den indeholder en væsentlig anden Bestemmelse end den, der findes i Regjeringsudkastets § 2. Efter Regjeringsudkastets § 2 vilde jo alle Forbrugsforeninger maatte have erhvervet Borgerklub eller Næringsbevis, naar de overhovedet taget forhandlede Noget fra aabent Udsalg, der hidtil var bunden Næring, selv om de udelukkende indskrænkede sig til Forsyning af deres egne Medlemmer. En saadan Bestemmelse var vistnok ikke stemmende med, hvad man kan kalde Forholdenes Natur; men jeg vil ikke sige Andet, end at det muligvis kunde have sin praktiske Retferdiggjørelse deri, at det er saa overordentlig vanskeligt at kontrollere, om Forbrugsforeninger virkelig indskrænkede sig til deres egne Medlemmer, og virkelig ere Forbrugsforeninger og ikke cacherede Handelsforeninger. Saaledes som den staar her, kan jeg imidlertid ikke se Andet,

251